Lieta Nr.C39076716
C-0767-16/7

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2016.gada 8.decembrī

Valmieras rajona tiesa
tiesnesis Didzis Līdacis,
tiesas sēdes sekretāre Elīna Lauce,

piedaloties atbildētāja AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" pilnvarotajam pārstāvim, zvērinātam advokātam /pers. D/, prasītāja pilnvarotajam pārstāvim, zvērinātai advokātei, /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu, /pers. B/ prasībā par saistību atzīšanu par izpildītām, maksājumu grafika noteikšanu un pienākuma uzlikšanu, lietā ar atbildētājiem AS "Attīstības finanšu institūcija Altum", SIA "Hiponia" un /pers. C/.

Aprakstošā daļa.

[1] Prasītāja/pers. B/ (turpmāk prasītāja), saskaņā ar prasības grozījumiem (l.l.128), cēla tiesā prasību (l.l.56): 1) noteikt, ka laika posmā no 01.11.2008. līdz 16.11.2015. prasītājas veiktie un līgumsodu apmaksai novirzītie maksājumi kopsummā par 11474,39 EUR ieskaitāmi ar 05.07.2007. aizdevuma līgumu Nr.115602/02 nodibināto pamatsaistību - aizdevuma atmaksas un procentu maksājumu dzēšanai; 2) konstatēt atlikušo neatmaksāto aizdevuma pamatsummu uz 01.05.2016. 37380,62 EUR apmērā un noteikt, ka šī summa atmaksājama un procenti par tās lietošanu maksājami saskaņā ar 05.07.2007. aizdevuma līguma Nr.115602/02 7., 8., 9. un 18.punkla noteikumiem; 3) atzīt, ka atbildētāji AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" ir zaudējuši tiesības iesniegt zvērinātam tiesu izpildītājam piespiedu izpildei Valmieras rajona tiesas 07.09.2010. lēmumu lietā Nr.3-12/1336-10; 4) uzlikt atbildētājam /pers. C/ pienākumu segt pusi no 05.07.2007. aizdevuma līguma Nr.115602/02 izpildei noteiktajiem maksājumiem; 5) piedzīt no atbildētājiem AS "Attīstības finanšu institūcija Altum", SIA "Hiponia" un /pers. C/ par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

[1.1] Prasības pieteikumā (l.l.53-57) norādīts, ka 05.07.2007. starp VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" (pēc reorganizācijas VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum", turpmāk Banka) kā aizdevēju un prasītāju un /pers. C/ kā solidāriem aizņēmējiem tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.115602/02 (turpmāk Aizdevuma Līgums), saskaņā ar kuru Banka izsniedza aizdevumu 48000 EUR apmērā mājas remontam un iepriekšējo saistību refinansēšanai. Aizdevuma summa 06.07.2007. tika ieskaitīta prasītājas bankas kontā.

[1.1.1] Saskaņā ar Aizdevuma Līguma 7., 8. un 9.punkta, par aizdotā kapitāla lietošanu bija nolīgts maksāt procentus pēc saliktās likmes, kas sastāv no nemainīgās gada procentu likmes 1.05% un mainīgās procentu likmes - katra gada 15.janvārī un 15.jūlijā noteiktas 6 mēnešu EURIBOR likmes, noapaļotas līdz simtdaļām aiz komata.

[1.1.2] Aizdevuma Līguma 17. un 18.punktā noteikts, ka aizdevums atmaksājams 30 gadu laikā pēc vienādo maksājumu grafika, maksājumus veicot līdz katra mēneša 15.datumam.

[1.1.3] Ar Aizdevuma Līgumu nodibinātās saistības nodrošinātas ar hipotēku uz prasītājai piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/.

[1.2] Aizdevuma Līguma slēgšanas laikā gan prasītāja, gan līdzatbildētājs /pers. C/ strādājām algotu darbu. Ģimenes ienākumu līmenis ļāva uzskatīt, ka saistību izpilde grūtības neradīs. Sākoties ekonomiskajai krīzei, 2008.gada septembrī prasītāju atlaida no darba un arī līdzatbildētāja ienākumi samazinājās. Ar Valmieras rajona tiesas 13.04.2012. spriedumu tika šķirta prasītājas un /pers. C/ laulība. Laika posmā no 02.09.2008. līdz 31.12.2008. prasītājas ienākumus sastādīja: 1) bezdarbnieka pabalsts vidēji 206,70 EUR apmērā; 2) no 2009.gada aprīļa - darba alga SIA "Neldi". Iepriekš minēto iemeslu dēļ prasītājai 2008.gada nogalē, 2009.gadā un 2010.gada pirmajā pusē bija objektīvas grūtības veikt kredīta maksājumus.

[1.3] 2010.gada pavasarī vērsusies pie Bankas ar rakstisku lūgumu - kredīta saistību dzēšanai maksāt Ls 165,00 mēnesī. Vienojušies par šādiem ikmēneša maksājumiem, lai gan vienošanās rakstiski netika noformēta un rakstisku atbildi no atbildētāja prasītāja nesaņēma. Mutisko vienošanos par ikmēneša maksājumiem Ls 165 apmērā prasītāja sākusi pildīt. 2010.gada septembra vidū saņēmusi Valmieras rajona tiesas 07.09.2010. lēmumu lietā Nr.3-12/1336-10, ar kuru nodotas bezstrīdus piespiedu izpildei prasītājas ar Aizdevuma Līgumu pamatotās saistības Ls 33735 (48000,58 EUR) apmērā.

[1.3.1] Apstrīdot šo Bankas prasījumu, cēlusi prasību tiesā. 21.10.2010. Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā tika ierosināta civillieta C27130011. Minētās civillietas ietvaros, 11.09.2012. ar Banku tika noslēgta vienošanās par turpmāko maksājumu kārtību (turpmāk Vienošanās), un tiesvedība izbeigta. No Vienošanās teksta redzams, ka Vienošanos no Bankas puses kā pilnvarnieks parakstījusi SIA "Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" (pēc nosaukuma maiņas SIA "Hiponia").

[1.4] 27.04.2016. nosūtījusi iesniegumu gan Bankai, gan SIA "Hiponia" ar lūgumu izsniegt prasītājai 2010.gada pavasarī Bankai rakstītā iesnieguma kopiju un maksājuma grafiku. SIA „Hiponia" sniedza atbildi, kurā cita starpā norādīja, ka pieprasītā iesnieguma šīs sabiedrības rīcībā neesot un ka saskaņā ar 24.10.2012. starp Banku un SIA "Hiponia" noslēgto vienošanos Nr.C4-2012/109 Banka esot nodevusi minētajai sabiedrībai visus ar Aizdevuma Līgumu pamatotos prasījumus. Savukārt Banka 20.05.2016. sniedza atbildi, ka ar Aizdevuma Līgumu pamatotais prasījums esot cedēts SIA "Hiponia". Bankas sniegto informāciju, ka starp minētajiem atbildētājiem noslēgts cesijas darījums, apstiprina arī ieraksti ieķīlātajam nekustamajam īpašumam atvērtajā Valmieras pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/. Pie šādiem apstākļiem par kreditoru ar Aizdevuma līgumu nodibinātajā saistībā uzskatāma SIA "Hiponia". Tomēr, ņemot vērā, ka prasījums par prasītājas veikto maksājumu ieskaitīšanu ar Aizdevuma Līgumu nodibināto pamatsaistību dzēšanai ir vēršams gan pret Banku, gan pret SIA "Hiponia" gan Banka, gan SIA "Hiponia" lietā aicināmi kā atbildētāji.

[1.5] Kā redzams no Vienošanās 2.punkta, laika posmam no 15.09.2012. līdz 15.08.2015. ikmēneša maksājums aizdevuma pamatsummas un procentu dzēšanai noteikts iepriekš mutiski norunātajā 235 EUR (LVL 165) apmērā. Savukārt 3.punktā paredzēts, ka ar 15.09.2015. nosakāma jauna aizdevuma atmaksas kārtība, kas nedrīkst būt mazāka par Aizdevuma Līguma 18.punktā noteikto ikmēneša maksājumu (268,97 EUR), un ka prasītājai ir pienākums līdz 01.07.2015. vienoties ar Banku par šo jauno maksājumu kārtību. Savas Vienošanās 2.punktā nodibinātās saistības laikā no

15.09.2012. līdz 15.08.2015. veikt ikmēneša maksājumus 235 EUR apmērā prasītāja izpildījusi.

[1.6] 26.06.2015. vērsusies pie SIA "Hiponia" ar lūgumu noteikt jaunu maksājumu grafiku turpmākajam laika periodam, kurā no savas puses ierosinājusi noteikt ikmēneša maksājumu 180,00 EUR apmērā. Priekšlikums tika noraidīts, jo Vienošanās 3.punkts paredzot noteikt maksājumu, ne mazāku kā Aizdevuma Līguma 18.punktā noteiktajā 268,97 EUR apmērā. Uz prasītājas 24.08.2015. iesniegumu ar lūgumu noteikt ikmēneša maksājumus 268,97 EUR apmērā, SIA "Hiponia" 04.09.2015. sniedza atbildi, ka prasītājai tiek noteikts maksājumu apmērs 270,00 EUR mēnesī laika posmā no 18.09.2015. līdz 18.12.2015., bet visu saistību atlikums nomaksājams ne vēlāk kā 18.12.2015.

[1.7] Saņēmusi SIA "Hiponia" 29.10.2015. vēstuli, ka ar Aizdevuma Līgumu pamatoto saistību atlikums uz 28.10.2015. esot 55595,78 EUR. Nav piekritusi SIA "Hiponia" norādītajai atlikušo saistību summai. Saņēma SIA "Hiponia" 17.12.2015. vēstuli un tai pievienotās kredītoperāciju izziņas un parāda aprēķinu. Saskaņā ar šo vēstuli, lai dotu iespēju veikt pārkreditāciju vai atsavināt Nekustamo īpašumu, prasītājai noteikti ikmēneša maksājumi 400,00 EUR apmērā laika posmam līdz 20.05.2016. Prasītāja šo SIA "Hiponia" noteikto maksājumu grafiku pilda, tomēr nesaskata iespēju veikt maksājumus šāda apmērā ilgstoši.

[1.8] Kā redzams no SIA "Hiponia" 17.12.2015. vēstulei pievienotajām kredītoperāciju izziņām, laika posmā no Aizdevuma Līguma noslēgšanas līdz 16.11.2015. prasītājas saistību dzēšanai veikti maksājumi kopsummā par EUR 19852,04. Laika posmā no 17.11.2015. līdz sākotnēji iesniegtās prasības sastādīšanai 02.05.2016., prasītāja veikusi maksājumus vēl 1850,00 EUR apmērā. Tādejādi līdz 02.05.2016. ar Aizdevuma līgumu pamatoto saistību izpildei veikti maksājumi 21702,04 EUR apmērā. Veiktie maksājumi ieskaitīti saistību dzēšanai – 723,60 EUR aizdevuma pamatsummas dzēšanai, 7654,05 EUR procentu maksājumos, 11474,39 EUR līgumsoda dzēšanai. Prasītāja šādu rīcību uzskata par netaisnīgu.

[1.9] Izmantojot Excel datorprogrammā sastādītu anuitāro maksājumu grafiku un vadoties no augstāk norādītajām procentu likmēm, prasītāja sastādījusi provizorisko maksājumu grafiku, no kura redzams, ka laika posmā no aizdevuma izsniegšanas 06.07.2007. līdz 30.04.2016. prasītājai būtu bijis jāveic maksājumi 21444,77 EUR apmērā, t.sk., 10174,25 EUR procentu samaksai un 10619,41 EUR aizdevuma pamatsummas dzēšanai. Prasītājas veiktie maksājumi šo summu sedz pilnībā. Prasītājas 27.04.2016. iesniegumā izteikto lūgumu izsniegt Aizdevuma Līguma noteikumiem atbilstošu maksājuma grafiku laika posmam no 06.07.2007. līdz 30.04.2016. SIA "Hiponia" noraidīja.

[1.9.1] No izsniegtās kredītoperāciju izziņas redzams, ka laika posmā līdz 2008.gada oktobrim savas saistības pildījusi bez kavējumiem, ka laika posmā no 2008.gada novembra līdz 2010.gada maija beigām maksājumi veikti ar kavējumiem un nepilnā apmērā un ka, sākot ar 2010.gada jūniju, maksājumi tiek veikti regulāri un summās, kas pēc komerckursa atbilst Ls 165 (~235 EUR). Šie apstākļi kontekstā ar prasītājas ienākumiem minētajā laika periodā rāda, ka prasītāja vienmēr godprātīgi attiekusies pret savu saistību izpildi un centusies tās pildīt pēc labākās sirdsapziņas. Pie šādiem apstākļiem līdz piemērot lietā Civillikuma 1657.pantu, kurā noteikts, ka „.tiesa var parādnieku atsvabināt no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām (...), kad viņu nevar vainot ne uzmanības trūkumā, ne vispār vieglprātībā vai nolaidībā, vai kad izpildīšana nav notikusi nepārvaramas varas dēļ", un atsvabināt prasītāju no Bankas aprēķinātajiem līgumsodiem, ieskaitot līgumsodu dzēšanai novirzītos 11474,39 EUR ar Aizdevuma Līgumu nodibināto pamatsaistību - aizdevuma atmaksas un nolīgto procentu - dzēšanai. Ar tiesas spriedumu novirzot līgumsodu samaksai ieskaitītos 11474,39 EUR aizdevuma atmaksas un procentu maksājumos, līdz tiesu fiksēt neatmaksātā aizdevuma pamatsummu uz 01.05.2016. 37380,62 EUR apmērā atbilstoši prasībai pievienotajam provizoriskajam maksājumu grafikam, vai citā konkrētā apmērā pēc tiesas taisnīgā ieskata.

[1.9.2] Attiecībā uz līgumsodiem 6525,57 EUR apmērā, kas aprēķināti pēc 11.09.2012. vienošanās noslēgšanas, prasības pamats izklāstīts turpmāk. Tādejādi prasītāja atbrīvojama no tikai no līgumsoda 4948,82 EUR.

[1.9.3] No Bankas kredītoperāciju izziņā norādītajiem datiem par 17.09.2012. -16.11.2015. veiktajiem maksājumiem redzams, ka absolūti lielākā daļa no maksājumiem, kurus prasītāja veikusi laika posmā no Vienošanās noslēgšanas (11.09.2012.) līdz kredītoperāciju izziņas sagatavošanai (14.12.2015.), novirzīti līgumsodu dzēšanai, konkrēti - līgumsodu dzēšanai novirzīti 6525,57 EUR, bet procentu apmaksai - tikai 2836,60 EUR. Šāda rīcība ir acīmredzami prettiesiska, jo, pēc 11.09.2012. Vienošanās noslēgšanas, Vienošanās paredzēto maksājumu kavējumus prasītāja nav pieļāvusi un atbildētājiem nebija nekāda pamata aprēķināt jaunus līgumsodus. Arī no Vienošanās 2.punktā noteiktā, ka "aizdevuma summa un procenti, kas noteikti saskaņā ar Aizdevuma līgumu, par Aizdevuma summas izmantošanu atmaksājami vienādos maksājumos EUR 235 apmērā" izriet, ka pēc Vienošanās noslēgšanas veiktie maksājumi ieskaitāmi ar Aizdevuma Līgumu nodibināto pamatsaistību aizdevuma atmaksas un procentu maksājumu dzēšanai, nevis līgumsodu apmaksai. Situācija, kad nedaudz vairāk kā triju gadu laikā samaksājot Bankai 9362,17 EUR, atlikušo saistību summa ir nevis samazinājusies, bet pieaugusi par 3613,28 EUR, ir absurda un neatbilst Civillikuma 1.pantā nostiprinātam labas ticības principam. Pie šādiem apstākļiem pēc Vienošanās noslēgšanas līgumsodu samaksai novirzītie 6525,57 EUR ieskaitāmi ar Aizdevuma Līgumu nodibināto pamatsaistību - aizdevuma atmaksas un procentu maksājumu dzēšanai.

[1.10] Vedot pārrunas ar Bankas juristiem par Vienošanās noteikumiem, sapratusi, ka maksājumu grafiks uz ierobežotu - triju gadu termiņu, prasītājai tiek noteikts zināmā mērā kā pārbaudes laiks, lai pierādītu, ka prasītājas maksātspēja ir atjaunojusies un viņa spēs turpināt pildīt ar Aizdevuma Līgumu nodibinātās saistības. Prasītāja nav pieļāvusi domu, ka Banka varētu prasīt aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, ja Vienošanos būs godprātīgi pildījusi. Šādu Vienošanās noteikumu interpretāciju apstiprina arī Vienošanās 3.punktā norādītais, ka ar 15.09.2015. nosakāms jauns maksājumu grafiks, kurā ikmēneša maksājumu summa nebūs mazāka par Aizdevuma Līguma 18.punktā norādīto ikmēneša maksājumu (268,97 EUR), un Vienošanās 7.punktā minētais, ka Vienošanās ir Aizdevuma Līguma sastāvdaļa un ka jautājumus, kuri nav Vienošanās tieši atrunāti, regulē Aizdevuma Līgums, tātad arī Aizdevuma Līguma 17.punkts, kurā galīgais aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 15.06.2037. Pie šādiem apstākļiem Bankas tiesību pārņēmējas SIA "Hiponia" pašreizējā vilcināšanās noteikt prasītājai jaunu maksājumu grafiku, kas atbilstu Aizdevuma Līguma būtiskajiem noteikumiem (procentu likme, galīgais atmaksas termiņš) neatbilst 11.09.2012. panāktās Vienošanās būtībai.

[1.10.1] Prasītāja uzskata, ka atbilstoši Civillikuma 1665. un 1869.panta noteikumiem pēc Vienošanās izpildes nedz Bankai, nedz SIA "Hiponia" vairs nav pamata atsaukties uz maksājumu kavējumiem, kurus pieļāvusi no 2008.gada beigām līdz 2010.gada vidum. Arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.[1]panta otrajā un trešajā daļā noteikts, ka "(...) kredīta devējam ir pienākums izskatīt patērētāja priekšlikumu par kredīta atmaksas termiņa pagarināšanu (...)" un ka līguma noteikumu izmaiņas nedrīkst būt patērētājam nelabvēlīgākas salīdzinājumā ar līgumā izdarāmo izmaiņu piedāvāšanas brīdī pastāvošajiem tirgus nosacījumiem", - šajā gadījumā nelabvēlīgākas kā Aizdevuma Līguma noteikumi, t.sk., Aizdevuma Līguma 17.punklā norādītais galīgais aizdevuma atmaksāšanas termiņš 15.06.2037. Prasītāja lūdz tiesu ar spriedumu noteikt, ka ar atlikušās Aizdevuma Līgumu pamatotās saistības izpildāmas atbilstoši Aizdevuma Līguma 7., 8., 9., 17. un 18.punktn noteikumiem.

[1.11] Prasītājas ieskatā ar Vienošanās noslēgšanu un pēc Vienošanās izpildes gan Banka, gan tās tiesību pārņēmēja SIA "Hiponia" ir zaudējusi tiesības prasīt aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, pamatojoties uz Aizdevuma Līguma 77.punktu laika posmā no 2008.gada novembra līdz 2010.gada maijam pieļauto maksājumu kavējumu dēļ, un līdz ar to - arī iesniegt zvērinātam liesu izpildītājam Valmieras rajona liesas 07.09.2010. lēmumu Nr.3-12/1336-10. ar kuru nodotas bezstrīdus piespiedu izpildei prasītājas saistības pret Banku Ls 33735 (48000,58 EUR) apmērā (turpmāk Tiesas Lēmums).

[1.11.1] Kā redzams no SIA „Hiponia" 17.12.2015. vēstules, minētā sabiedrība uzskata, ka tai joprojām ir tiesības Tiesas Lēmumu nodot piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam, jo Vienošanās 6.punkts paredzot Bankas tiesības Vienošanās neizpildes gadījumā vērst piedziņu ieķīlāto nekustamo īpašumu, pamatojoties uz Tiesas Lēmumu, savukārt Vienošanās neesot izpildīta, jo noteiktajā kārtībā nav izpildīts Vienošanās 3.punkts.

[1.11.2] Prasītāja iepriekš minētajam nepiekrīt. Nedz Vienošanās 6.punkts, nedz citi Vienošanās noteikumi nesatur jebkādu atsauci uz Tiesas Lēmumu. Gluži pretēji, no Vienošanās 1., 2., 3. un 7.punkta nepārprotami izriet, ka abas puses par sev saistošu un izpildāmu atzīst tikai un vienīgi Aizdevuma Līgumu. Vienošanās 3.punktā paredzētais nav izpildīts tieši kreditora, šajā gadījumā - Bankas pārstāves / tiesību pārņēmējas SIA "Hiponia" vainas dēļ. Prasītāja no savas puses vairākkārt lūgusi jauna maksājumu grafika noteikšanu, bet SIA "Hiponia" šos lūgumus pēc būtības nav izskatījusi. Pie šādiem apstākļiem ar tiesas spriedumu atzīstams, ka Banka ir zaudējusi tiesības nodot Tiesas Lēmumu piespiedu izpildei.

[1.12] Kā redzams no Aizdevuma Līguma 1.punkta, ar šo līgumu nodibinātās saistības pret Banku prasītāja un atbildētājs /pers. C/ uzņēmušies solidāri, jo tajā laikā sastāvēja laulībā un kredīts tika ņemts viņu sadzīves apstākļu uzlabošanai. Pēc laulības šķiršanas /pers. C/ kredīta maksājumos nav piedalījies. Šajos maksājumos viņš nepiedalījās arī pāris gadus pirms laulības šķiršanas. Pie šādiem apstākļiem, ņemot vērā, ka ar šo prasību tiek lūgts noteikt turpmāko maksājumu grafiku, un pamatojoties uz Civillikuma 1686.pantā nostiprināto principu, ka solidārās saistības starp kopparādniekiem dalāmas līdzīgās daļās, ar liesas spriedumu atbildētājam /pers. C/ uzliekams pienākumu segt pusi no Aizdevuma Līguma paredzētajiem kredīta maksājumiem.

[2] Prasītāja iesniedza tiesā prasības grozījumus (l.l.128), saskaņā ar kuriem tika grozīts prasības 2.punkts.

[3] Atbildētājs/pers. C/ iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus (l.l.81). Tajos norādīts, ka atbildētājs neuzskata, ka viņam kā solidāram aizņēmējam tiek uzlikts pienākums atmaksāt prasītājai pusi no Aizdevuma Līgumā paredzētajiem kredīta maksājumiem, jo, šķirot laulību, atbildētājs neko nav paņēmis. Visa aizdotā nauda tika ieguldīta prasītājas nekustamajā īpašumā.

[4] Atbildētājs SIA "Hiponia" iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus (l.l.84-89).

[4.1] Atbildētāja uzskata, ka Prasītājas prasījumi, kas vērsti pret Atbildētāju, ir nepamatoti, tādēļ prasība ir noraidāma.

[4.2] Civilprocesā, it īpaši prasības tiesvedībā, katrai no strīdīgajām pusēm ir jāpierāda savu apgalvojumu vai pretargumentu patiesīgums, pārliecinot tiesu par pagātnes notikumu esamību vai neesamību. Tiesa, lai izspriestu civiltiesisko strīdu, iegūst nepieciešamās zināšanas par pagātnes notikumiem pastarpināti, izsecinot no lietā iesniegtajiem pierādījumiem iespējamo pagātnes varbūtību. (Līcis A. Prasības tiesvedībā un pierādījumi. Rīga, Tiesu nama aģentūra, 2003., 65.lpp.,).

[4.3] Atbildētāja uzskata, ka Prasītājas prasība ir nepamatota, jo tās izvirzītie prasījumi nav pamatoti ar atbilstošām materiālo tiesību normām.

[4.4.] Lietā nav strīds par to, ka ar Valmieras rajona tiesas 07.09.2010. lēmumu lietā Nr.3-12/1336-10 tika pakļautas bezstrīdus piespiedu izpildei no Aizdevuma līguma izrietošās saistības.

[4.4.1] Brīdī, kad stājas spēkā tiesas tiesneša lēmums par nekustamā īpašuma pārdošanu izsolē tiesas ceļā, visas tiesības un saistības, kas izriet no aizdevuma līguma, tostarp tiesības saņemt līgumsodu, tiek izbeigtas. No iepriekšminētā izriet, ka ar Valmieras rajona tiesas 07.09.2010. lēmuma lietā Nr.3-12/1336-10 (turpmāk Tiesas lēmums) spēkā stāšanās dienu Aizdevuma līgums uzskatāms par izbeigtu. Tātad Prasītājas kā solidāri saistītās parādnieces saistības uz 07.09.2010. ir bijušas 50467,22 EUR. Kā arī tiesa lēmumā noteikusi kreditora tiesības saņemt samaksāto valsts nodevu Ls 200,00 jeb 284,57 EUR. Vienlaicīgi tiesa lēmumā noteikusi kreditora tiesības saņemt likumiskos 6% gadā par neatmaksātās pamatsummas lietošanu. No likuma "Par tiesu varu" 16.panta ceturtās daļas izriet, ka Tiesas lēmumam ir likuma spēks un pret to jāizturas ar tādu pašu cieņu kā pret likumu.

[4.4.2] Ņemot vērā, ka Prasītājas no Aizdevuma Ilguma izrietošās saistības tika pakļautas bezstrīdus piespiedu izpildei, Prasītāja vērsās tiesā ar apvērsuma prasību pret kreditoru, taču ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 24.oktobra lēmumu Civillietā Nr.C27130011 tiesvedība tika izbeigta un lēmums stājies likumīgā spēkā. Līdz ar to nav nekāda tiesiska pamata apšaubīt Tiesas lēmuma likumīgo spēku attiecībā par parāda summas apmēru un maksājumu, kas tika saņemti un nogrāmatoti Aizdevuma līguma saistību dzēšanai, līdz Tiesas lēmuma spēkā stāšanās dienai, proti, līdz 2010.gada 7.septembrim.

[4.4.3] Ņemot vērā iepriekšminēto judikatūras atziņu lietā Nr. SKC-18/2012, Atbildētāja ir pārgrāmatojusi Aizdevuma līguma saistību dzēšanai saņemtos maksājumus un pielikumā pievieno aprēķinu, no kura redzams, kā nogrāmatoti Aizdevuma līguma saistību dzēšanai saņemtie naudas līdzekļi. Proti, sākotnēji dzēsti līgumsodi, kas bija aprēķināti uz Aizdevuma līguma izbeigšanās dienu (07.09.2010.), tiesvedības izdevumi un tad maksājumi novirzīti procentu dzēšanai.

[4.4.4] Kā izriet no Tiesas lēmuma, tad uz tā spēkā stāšanās dienu Prasītājas pamatparāds bija Ls 33226,04 jeb 47276.40 EUR. Kā redzams no Prasītājas iesniegtās kredītoperāciju izziņas un Prasītājas iesniegtā parāda aprēķina, tad Aizdevuma līguma saistību dzēšanai ik mēnesi līdz 2015.gada augustam (ieskaitot) veikti maksājumi vidēji 236,00 EUR mēnesī. Ar šādu ikmēneša maksājumu daļēji tika dzēsti tikai un vienīgi tekošie likumiskie 6% par pamatsummas lietošanu (47276,40 EUR x 0,06 = 2 836.58 EUR gadā : 12 mēneši = 236,38 EUR mēnesi).

[4.4.5] Kā norādīta Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2009.gada 28.oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-288/2009. tad līgumslēdzēju mantiskais stāvoklis nav atzīstams par kritēriju, vērtējot pušu tiesības un pienākumus, kas izriet no Aizdevuma līguma. Tādējādi kritiku neiztur arī Prasītājas atsauce uz Civillikuma 1657.pantu.

[4.4.6] No iepriekšminētā izriet, ka Prasītājas prasījums par veikto maksājumu pārgrāmatošanu ir noraidāms, jo nav nekāda tiesiska pamata apšaubīt Tiesas lēmuma likumīgo spēku un ekonomiskā krīze nav pamats, lai atbrīvotu Prasītāju no Aizdevuma līguma nosacījumu izpildes. Tādēļ, līdz Tiesas lēmuma spēkā stāšanās dienai un arī pēc Tiesas lēmuma spēkā stāšanās dienai saņemtie maksājumi vispirms nogrāmatoti visu līgumsodu dzēšanai, tad samaksātās valsts nodevas dzēšanai un tad procentu dzēšanai atbilstoši Civillikuma 1843.panta saturam, jo līdz 2014.gada 1.janvārim, kad stājās spēkā grozījumi Civillikuma 1843.pantā, Atbildētāja saņemtos maksājumus bija tiesīga nogrāmatot vispirms līgumsodu dzēšanai.

[4.5] Aizdevuma līgums un tā atmaksas kārtība izbeidzās ar Tiesas lēmuma spēkā stāšanās dienu. Nav tiesiska pamata no Aizdevuma līguma izrietošo pamatparādu noteikt 37380,62 EUR apmērā, jo pamatparāds uz 2016.gada 22.jūliju ir 47276,32 EUR apmērā. Tāpat kritiku neiztur Prasītājas atsauce uz Civillikuma 1869.pantu par pārjaunojumu, jo gadījumā, ja no Aizdevuma līguma izrietošās saistības būtu pārjaunotas, tad kreditoram, pamatojoties uz pārjaunoto saistību aktu, būtu zemesgrāmatas nodalījumā jānostiprina jauna hipotēka (Civillikuma 1869.pants). No 2012.gada 11.septembra vienošanās pie 05.07.2007. aizdevuma līgumam Nr.115602/02 (turpmāk tekstā Vienošanās) 5.punkta izriet, ka hipotēka uz ieķīlāto objektu tiek saglabāta. Tādējādi minētā Vienošanās nav uzskatāma par pārjaunojumu.

[4.5.1] Turklāt Atbildētāja vērš tiesas uzmanību, ka saskaņā ar Civillikuma 1685.pantu, parāda atvieglojums, ko kreditors piešķir personīgi tikai vienam kopparādniekam, nenāk par labu pārējiem. Ņemot vērā, ka abiem solidāri saistītajiem parādniekiem bija pienākums norēķināties ar kreditoru pilnā apmērā pēc Tiesas lēmuma spēkā stāšanās dienas, Vienošanās, kas tika noslēgta starp kreditoru un Prasītāju, uzskatāma par atvieglojumu Prasītājai Civillikuma 1685.panta izpratnē, jo laika posmā, kamēr Prasītāja pildīja saistības atbilstoši Vienošanās saturam, kreditors nebija tiesīgs pieprasīt no Prasītājas lielāku maksājumu saistību dzēšanai. Taču jāņem vērā, ka šī Vienošanās bija terminēta un saskaņā ar Vienošanās 2.punktu puses līdz 2015.gada 15.augustam varēja vienoties par jaunu saistību izpildes kārtību, taču jauna vienošanās netika panākta. Turklāt jauna vienošanās netika panākta nevis kreditora vainas dēļ, bet gan tieši pašas Prasītājas vainas dēļ. Proti, 2015.gada 27.jūnijā tika saņemts Prasītājas iesniegums, ar lūgumu pagarināt saistību atmaksas termiņu, ar nosacījumu, ka ik mēnesi saistību dzēšanai tiks veiktas iemaksas kreditoram 180,00 EUR apmērā (pārkāpjot Vienošanās 3.punkta nosacījumus). Atbildot uz Prasītājas iesniegumu, Atbildētāja norādīja, ka Vienošanās termiņa pagarinājums ar nosacījumu, ka ik mēnesi tiks veiktas iemaksas 180,00 EUR apmērā, nav iespējams, jo saskaņā ar Vienošanās 3.punktu aizdevuma atmaksa pēc 2015.gada 15.septembra ik mēnesi nedrīkst būt mazāka par 268,97 EUR, par ko aizņēmējai jāvienojas līdz 2015.gada 1.jūlijam. Nākamo Prasītājas iesniegumu Atbildētāja

saņēma tikai 2015.gada 27.augustā, ar lūgumu piekrist saistību izpildes kārtībai, ar nosacījumu, ka ik mēnesi tiks veiktas iemaksas Atbildētājas norēķinu kontā 268,97 EUR apmērā.

[4.5.2] Neskatoties uz to, ka Prasītāja bija pārkāpusi Vienošanās 3.punkta saturu, Atbildētāja vairākas reizes piekrita īstermiņa saistību izpildes kārtībai, lūdzot refinansēt esošās saistības.

[4.5.3] No iepriekšminētā izriet, ka noraidāms ir Prasītājas prasījums par pamatparāda apmēra noteikšanu un ikmēneša maksājumu noteikšanu, jo Aizdevuma līguma saistībām ar Tiesas lēmuma spēkā stāšanās dienu ir iestājies gala atmaksas termiņš un iestājies ir arī Prasītājai noteiktā atvieglojuma gala termiņš, kas tika pielīgts ar Vienošanos.

[4.6] Civilprocesa likuma 225.pants nosaka, ka, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama. Tiesas lēmums ir stājies likumīgā spēkā un tiesvedība civillietā Nr.C27130011 tika izbeigta. Līdz ar to Prasītājai nav tiesiska pamata atkārtoti lūgt tiesu pārvērtēt Tiesas lēmuma saturu. Tāpat Prasītājas prasījums aizliegt iesniegt izpildei Tiesas lēmumu neiztur kritiku, jo Civilprocesa likums skaidri ir noteicis tiesu lēmumu par saistību pakļaušanu bezstrīdus piespiedu izpildei apstrīdēšanas procedūru, kas šajā gadījumā ir izmantota. Vispārējās prasības kārtībā tiesa nav tiesīga izskatīt jautājumu par aizliegumu iesniegt izpildei Tiesas lēmumu, jo neviena procesuālā norma nenosaka šādas tiesas tiesības. Pretējā gadījumā tiktu pārkāpta likuma "Par tiesu varu" 2.panta otrās daļas noteikumi.

[4.6.1] Ņemot vērā iepriekšminēto, noraidāms ir arī Prasītājas lūgums par aizliegumu iesniegt izpildei Valmieras rajona tiesas 07.09.2010. lēmumu lietā Nr. 3-12/1336-10.

[4.7] Ņemot vērā, ka visi prasījumi, kas vērsti pret Atbildētāju, ir noraidāmi, noraidāms ir arī Prasītājas prasījums par tiesāšanās izdevumu piedziņu no Atbildētājas.

[4.8] Atbildētāja norāda, ka nepiekrīt mediācijas procesa piemērošanai konkrētajā civillietā, kā arī norāda, ka izlīgums nav iespējams.

[5] Atbildētājs AS "Attīstības un finanšu institūcija Altum" iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus (l.l.120), kuros norāda, ka pievienojas SIA "Hiponia" sniegtajiem paskaidrojumiem un lūdz prasību noraidīt pilnībā. Uzskata, ka mediācija lietā nav iespējama.

[6] Atbildētājs SIA "Hiponia" iesniedza tiesā papildus paskaidrojumus, kuros norādīja, ka prasību neatzīst. Norādīja, ka solidāro aizņēmēju parādsaistību apmērs uz 2012.gada 11.septembri sastādīja 48585,81 EUR, ko veido pamatsumma 47276,32 EUR un procenti 1309,49 EUR. Savukārt uz 2016.gada 7.decembri solidāro aizņēmēju parādsaistību apmērs sastāda 47651,49 EUR, kas sastāv no pamatsummas 47257,68 EUR un procentiem 393,81 EUR.

[7] Prasītāja pilnvarotais pārstāvis 2016.gada 6.septembra tiesas sēdē prasību uzturēja spēkā, pamatojot to ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka nav strīda, ka prasītāja no 2008.gada novembra līdz 2010.gada maijam savas saistības neizpildīja. nav strīda, ka prasītāja kavēja maksājumus. Turpmāk tika panākta mutiska vienošanās par ikmēneša maksājuma apmēru, kas tika pildīta. Prasītājai nebija saprotams, kāpēc tika iesniegts pieteikums tiesā par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu. Pēc tiesas lēmuma saņemšanas tika celta prasība par kreditora prasījuma pamatotību. Tiesvedības laikā tika panākta vienošanās un tiesvedība lietā tika izbeigta. Noslēdzot vienošanos, prasītāja uzskatīja, ka kreditors ir attiecies no tiesas lēmuma par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanas nodošanas izpildei un ka prasītāja varēs turpināt veikt maksājumus saistību izpildei, t.i., tiks saglabāts ieķīlātais mājoklis, kas ir arī vienīgā prasītājas dzīvesvieta. Tā akā prasītāja ir veikusi maksājumus saskaņā ar vienošanos ar atbildētājiem, tad uzskata, ka viņas saistību izpilde ir turpināma saskaņā ar noslēgtā Aizdevuma līguma noteikumiem. Prasītāja nevarēja zināt, ka kreditors, neatkarīgi no noslēgtās vienošanās, nodos attiecīgo tiesas lēmumu izpildei. Prasītāja nepiekrīt, ka gandrīz visi viņas maksājumi ir novirzīti līgumsoda dzēšanai. Kā arī nepiekrīt, ka atbildētājiem ir tiesības saņemt no prasītājas likumiskos nokavējuma procentus, jo tie ir lielāki par Aizdevuma līgumā noteiktajiem procentiem, par kuru samaksu bija vienojusies ar atbildētājiem. Atbildētājiem bija jāpilda vienošanās un jāaprēķina procenti atbilstoši Aizdevuma līguma noteikumiem. Pušu darbība – prasītājas veiktie maksājumi, noslēgtā vienošanās, sarunas par saistību dzēšanas kārtību, pierāda to, ka atbildētājiem nav tiesību iesniegt tiesu izpildītājam piespiedu izpildei Valmieras rajona tiesas lēmumu.

[7.1] Prasītāja pilnvarotais pārstāvis 2016.gada 7.decembra tiesas sēdē paskaidroja, ka prasītāja 2012.gada 11.septembrī noslēgto Vienošanos ir uztvērusi kā izlīguma noslēgšanu starp pusēm. To pierāda gan tas, ka viņa atzina parādu, gan neuzturēja prasību tiesā, kā rezultātā tiesvedība tika izbeigta. Prasītājas nezināšanas dēļ attiecīgais izlīgums netika apstiprināts tiesā. Atbildētāji noslēdzot attiecīgo vienošanos atzina, ka tiek turpināts aizdevuma līgums. Prasītājai nebija pamata uzskatīt, ka attiecīgā vienošanās ir tikai pagaidu raksturs. Atbildētāji prasītājai kā patērētājai nav izskaidrojuši šīs vienošanās sekas – ka tiesas lēmums pēc noteikta laika tiks nodots izpildei. Pušu sarunu gaitā atbildētājs nekad nenorādīja, ka aizdevuma līgums ir izbeigts. Tas notika tikai šīs tiesvedības laikā. To, ka atbildētājs turpināja aizdevuma līgumu, pierāda tas, ka tika aprēķināts līgumsods. To, ka līgumsods netika aprēķināšana, atbildētājs apgalvoja tikai šīs tiesvedības laikā. Prasītāja nepiekrīt tam, ka atbildētājs no 2010.gada 7.septembra ir aprēķinājis likumiskos procentus, jo noslēdzot vienošanos par to netika runāts un arī vēlāk tas netika darīts. To, ka tikuši aprēķināti likumiskie procenti un prasītājas samaksātie naudas līdzekļi novirzīti to dzēšanai, atbildētājs norādīja tikai šīs tiesvedības gaitā. Starp pusēm pastāvēja vienošanās, ka pamatparāds un procenti tiek maksāti atbilstoši aizdevuma līguma un vienošanās noteikumiem. Prasītāja to ievēroja un veica maksājumus pilnā apmērā. Tā kā prasītājai nespēj ilgstoši veikt maksājumus 400,00 EUR, tad ir nepieciešams noteikt, ka prasītāja savas saistības pilda atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem. Piekrita, ka parādsaistību apmērs uz 2012.gada 11.septembri sastādīja 48585,81 EUR, ko veido pamatsumma 47276,32 EUR un procenti 1309,49 EUR.

[8] Atbildētāja SIA "Hiponia" pilnvarotais pārstāvis 2016.gada 6.septembra tiesas sēdē prasību neatzina, pamatojot to ar rakstveida paskaidrojumos norādītajiem apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka lietā nav ņemamai vērā dokumenti, kuros norādīts, ka pēc 2010.gada 7.septembra prasītājai būtu aprēķināts līgumsods, jo atbilstoši esošajai tiesu praksei Aizdevuma līgums iepriekš minētajā datumā tika izbeigts un turpmāk tika aprēķināti likumiskie procenti. Pušu noslēgtā vienošanās nav uzskatāma par saistību pārjaunojumu, jo tā attiecās tikai uz atbildētājiem un prasītāju. Tajā nepiedalās otrs solidārais parādnieks.

[8.1] Atbildētāja SIA "Hiponia" pilnvarotais pārstāvis uz tiesas sēdi 2016.gada 7.decembrī neieradās un ir pieteicis lūgumu izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes tiesas sēdē. Tiesa atzina, ka lietu var izskatīt bez SIA "Hiponia" pilnvarotā pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

[9] Atbildētāja AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" pilnvarotais pārstāvis 2016.gada 6.septembra tiesas sēdē prasību neatzina, norādot, ka pievienojas SIA "Hiponia" sniegtajiem paskaidrojumiem.

[9.1] AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" pilnvarotais pārstāvis 2016.gada 7.decembra tiesas sēdē paskaidroja, ka tam nav pamata uzskatīt, ka noslēgtā vienošanās atzīstama par izlīgumu. Uzskata, ka prasītāja nepamatoti uzskata, ka viņai pēc tiesas lēmuma būtu aprēķināts līgumsods, jo tāds netika aprēķināts un netika pieprasīts.

[10] Atbildētājs/pers. C/ uz 2016.gada 6.septembra un 7.decembra tiesas sēdi nav ieradies. Attiecībā par 2016.gada 6.septembra tiesas sēdi, atbildētājs paziņoja, ka darba apstākļu dēļ nevarēs ierasties. Attiecībā par 2016.gada 7.decembra tiesas sēdi atbildētājs neierašanās iemeslu nepaziņoja, kā arī nav pieteikts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Tiesa konstatē, ka par tiesas sēdi atbildētājam paziņots noteiktā kārtībā. Tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa.

[11] Tiesa, uzklausījusi prasītāja pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus, atbildētāju AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumus, iepazinusies ar prasības pieteikumu, rakstveida paskaidrojumiem, lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi visu kopumā, atzīst, ka prasība ir noraidāma pilnīgi.

[12] 2016.gada 7.decembra tiesas sēdē tiesa nolēma aizstāt lietā atbildētāju VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum" ar tās tiesību pārņēmēju AS "Attīstības finanšu institūcija Altum".

[13] Lietā nepastāv strīds par to, ka 2007.gada 5.jūlijā prasītāja un atbildētājs /pers. C/ kā solidāri aizņēmēji noslēdza ar VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" (pēc nosaukuma maiņas VAS "Latvijas attīstības finanšu institūcija Altum") Aizdevuma līgumu Nr.115602/02 (turpmāk Aizdevuma līgums) (l.l.10-13). Puses vienojās par aizdevuma summu – 48000,00 EUR, procentu likmi, kas sastāv no fiksētās un mainīgās procentu likmes, - fiksētā procentu likme gadā 1,05%, mainīgā procentu likme – sešu mēnešu EURIBOR likme. Aizdevuma izmantošanas mērķis – mājas remonts un aizdevuma līguma Nr.115602/01 saistību dzēšana. Puses vienojās par aizdevuma nodrošinājumu (ķīlu) – par prasījuma summu Ls 33735,00 ar līgumā norādīto procentu likmi un līgumsodu hipotēka ar otrā prasījuma tiesībām uz /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese/.

[13.1] Lietā nepastāv strīds, ka aizdevuma summa prasītājai un atbildētājam /pers. C/ ir izsniegta.

[13.2] Lietā nepastāv strīds par to, ka Aizdevuma līgumā 20.punktā noteiktā ķīlas tiesība kā hipotēka ir ierakstīta Valmieras pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kur hipotēkas nodrošinājuma summa ir norādīta Ls 33735 (48000,58 EUR) (l.l.63-64) apmērā.

[14] 2010.gada 7.septembrī Valmieras rajona tiesas tiesnesis izskatīja VAS "Latvijas Hipotēku un zemes bankas" pieteikumu par saistības bezstrīdus piespiedu izpildi pret /pers. B/ un nolēma; 1) izpildīt bezstrīdus piespiedu kārtā /pers. B/ saistību pēc 2007.gada 5.jūlija aizdevuma līguma Nr.115602/02, kurā nolīgta ķīlas tiesība, kas kā hipotēka ierakstīta Valmieras zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ uz nekustamo īpašumu /adrese/, par labu VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" Ls 33735 apmērā, ko veido aizdevuma pamatsumma Ls 32220, kavētie pamatsummas maksājumi Ls 1005,99 un procenti Ls 508,96; 2) atzīt VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" tiesības saņemt no /pers. B/ likumiskos nokavējuma procentus 6 procenti gadā no neatmaksātā pamatparāda līdz nolēmuma izpildei; 3) piedzīt no /pers. B/ par labu VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" valsts nodevu Ls 200 (l.l.20) (turpmāk Tiesneša lēmums). Lēmums 2010.gada 7.septembrī stājies spēkā un tam ir izpildu dokumenta spēks. Tiesa konstatē, ka Tiesneša lēmumā norādīts, ka VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" savā pieteikumā norādījusi, ka Aizdevuma līgums ir izbeigts un ir pieprasīta visa aizdevuma summas atmaksa.

[14.1] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa 2012.gada 24.oktobrī izskatīja /pers. B/ prasību pret VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" par saistību bezstrīdus piespiedu izpildes apstrīdēšanu, ar trešajām personām /pers. AE/ un /pers. C/, un cita starpā nolēma izbeigt tiesvedību civillietā un atcelt noteikto prasības nodrošinājumu – apturēt saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, kas noteikta ar Valmieras rajona tiesas tiesneša 2010.gada 7.septembra lēmumu lietā Nr.3-12/1336-10 (l.l.58). Lēmums stājies spēkā 2012.gada 6.novembrī. Lēmumā norādīts, ka prasītāja atteikusies no savas prasības pret VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" par saistības bezstrīdus piespiedu izpildes apstrīdēšanu, ar trešajām personām /pers. AE/, /pers. C/ un lūgusi izbeigt tiesvedību lietā.

[15] Lietā nepastāv strīds, ka prasītājas un /pers. C/ kā solidāro parādnieku parādsaistību apmērs 2012.gada 11.septembrī bija 48585,81 EUR, kas sastāv no pamatsummas 47276,32 EUR un procentiem 1309,49 EUR.

[16] Lietā nepastāv strīds, ka 2012.gada 11.septembrī VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" kā banka un prasītājs kā parādnieks noslēdza Vienošanos pie 05.07.2007.aizdevuma līguma Nr.115602/02 (turpmāk 1.Vienošanās) (l.l.21). Puses vienojās, ka parādnieces kopējās saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma uz 2012.gada 28.augustu kopā sastāda 51253,37 EUR, kas sastāv no neatmaksātās pamatsummas 43038,20 EUR, uzkrātajiem procentiem 33,97 EUR, kavētās pamatsummas 4238,20 EUR, līgumsoda par kavēto pamatsummu 103,20 EUR, kavētiem procentiem 3814,36 EUR un līgumsoda par kavētajiem procentiem 25,44 EUR. Puses vienojās par jaunu aizdevuma summas atmaksas grafiku no 2012.gada 15.septembra līdz 2015.gada 15.augustam. Kā arī vienojās par to, ka ar 2015.gada 15.septembri nosakāma jauna aizdevuma summas atmaksas kārtība, kas nedrīkst būt mazāka par aizdevuma līguma pamatnoteikumu 18.punktā noteikto ikmēneša maksājumu. Parādniecei ir pienākums līdz 2015.gada 1.jūlijam vienoties ar banku par jaunu aizdevuma summas atmaksas kārtību.

[16.1] Lietā nepastāv strīds, ka 2012.gada 24.oktobrī, noslēdzot Vienošanos Nr.C4-2012/109, VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" (pēc nosaukuma maiņas VAS "Latvijas attīstības finanšu institūcija ALTUM" nodeva SIA "Hiponia" un SIA "Hiponia" pieņēma visus prasījumus ar visām pie tā piederīgām un pastāvošām tiesībām, kas izriet no Aizdevuma līguma. VAS "Latvijas attīstības finanšu institūcija ALTUM" ir paziņojusi prasītājai par to, ka savas prasījuma tiesības pret prasītāju, kas izriet no Aizdevuma līguma, ir cedējusi SIA "Hiponia" (l.l.62). Tiesai nav pamata apšaubīt, ka 2015.gada 15.aprīlī VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum" pievienota AS "Attīstības finanšu institūcija Altum".

[16.2] Lietā nepastāv strīds, ka starp prasītāju un atbildētāju SIA "Hiponia" notikusi sarakste par 1.Vienošanās pagarināšanu (l.l.22, 23). Tiesai nav pamata apšaubīt, ka puses vienojās, ka laika periodā no 2015.gada 18.septembra līdz 2015.gada 18.decembrim prasītāja veic ikmēneša maksājumus 270,00 EUR apmērā (turpmāk 2.Vienošanās). Atbildētājs SIA "Hiponia" lūdz veikt visu saistību atlikuma samaksu ne vēlāk kā 2015.gada 18.decembrī, kā arī lūdz izskatīt iespēju refinansēt saistības citā kredītiestādē.

[16.3] Lietā nepastāv strīds, ka prasītāja ir lūgusi pagarināt 1.Vienošanās termiņu līdz 2017.gada 20.decembrim, piekrītot veikt ikmēneša maksājumus 270,00 EUR apmērā (l.l.25). Atbildētājs SIA "Hiponia" sniedza atbildi prasītājai, norādot, ka nepiekrīt pagarināt 1.Vienošanās termiņu līdz 2017.gada 20.decembrim un noteica saistību dzēšanas kārtību laika periodā no 2016.gada 20.janvāra līdz 2016.gada 20.jūnijam, uzdodot prasītājai veikt ikmēneša maksājumus 400,00 EUR un 2016.gada 20.jūnijā veikt parāda atlikuma dzēšanu pilnā apmērā (l.l.26) (turpmāk 3.Vienošanās). Atbildētāja ir veikusi ikmēneša maksājumus 400,00 EUR apmērā.

[17] Prasītāja ir cēlusi prasību noteikt, ka laika periodā no 01.11.2008. līdz 16.11.2015. viņas veiktie un līgumsodu apmaksai novirzītie maksājumi kopsummā 11474,39 EUR ieskaitāmi ar Aizdevuma līgumu nodibināto pamatsaistību - aizdevuma atmaksas un procentu maksājumu, dzēšanai, jo prasītāja, ņemot vērā kopējo viņas līdz 2016.gada 2.maijam samaksāto naudas summu prasītājam 21702,04 EUR un viņas veiktos aprēķinus, faktiski savas saistības pret atbildētāju ir izpildījusi. Sākot ar 2010.gada jūniju prasītāja vidēji mēnesi maksājusi 235,00 EUR. Prasītāja lūdz atsvabināt viņu no līgumsoda 4948,82 EUR, kas aprēķināts līdz 2012.gada 11.septembrim, samaksas, jo viņa pret savu saistību izpildi ir attiekusies godprātīgi un centusies tās izpildīt pēc labākās sirdsapziņas. Prasītāja uzskata, ka atbildētājam nebija tiesību veikt likumisko procentu aprēķinu, jo puses bija noslēgušas 1.Vienošanos, kas uzskatāma par izlīgumu pušu starpā.

[17.1] Atbildētāji AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" attiecīgo prasību neatzina un norādīja, ka prasītājas veiktie maksājumi pēc Tiesneša lēmuma spēkā stāšanās tika novirzīti likumisko procentu dzēšanai – par parāda pamatsummas 47276,32 EUR lietošanu prasītājai bija jāmaksā 236,38 EUR mēnesī.

[17.2] Tiesa konstatē, ka ar Tiesneša lēmumu konstatēts, ka tā pieņemšanas brīdī prasītājas parādu veidu aizdevuma pamatsumma Ls 32220,00, kavētie pamatsummas maksājumi Ls 1005,99 un procenti Ls 508,96. Pieteicējs VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" attiecīgo parāda apmēru bija aprēķinājis līdz 2010.gada 28.augustam. Tādejādi tiesai nav pamata uzskatīt, ka Tiesneša lēmuma pieņemšanas brīdī prasītājai ir bijis aprēķināts un nesamaksāts līgumsods. Iepriekš minēto apstiprina arī AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia". Kā arī iepriekš minētie atbildētāji apliecina, ka arī pēc Aizdevuma līguma izbeigšanas līgumsods faktiski netika aprēķināts un prasītājas samaksātie naudas līdzekļi tika ieskaitīts

nenomaksātajos likumiskajos procentos.

[17.2.1] Tiesa konstatē, ka atbildētāji AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" apstiprināja, ka Aizdevuma līguma darbības laikā ir ticis aprēķināts līgumsods. Lietā nepastāv strīds, ka prasītāja laika periodā no 2008.gada novembra mēneša līdz 2010.gada 7.septembrim, t.i., līdz Tiesneša lēmuma pieņemšanai, maksājumus veikusi ar kavējumiem un nepilnā apmērā. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka prasītāja 2010.gada pavasarī bija vienojusies par ikmēneša maksājuma apmēru Ls 165,00 (235,00 EUR) apmērā, jo to neapstiprina citi pierādījumi.

[17.2.2] Prasītāja lūgumu par atsvabināšanu no līgumsoda 4948,82 EUR apmērā pamatojusi ar Civillikuma 1657.pantu. Civillikuma 1657.pantā noteikts, ka tiesa var parādnieku atsvabināt no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām arī citos gadījumos, kad viņu nevar vainot ne uzmanības trūkumā, ne vispār vieglprātībā vai nolaidībā, vai kad izpildīšana nav notikusi nepārvaramas varas dēļ. Tiesa norāda, ka neizdevīgo nokavējumu seku uzskaitījumus ir dots Civillikuma 1661.-1664.pantā. Pēc tiesas ieskata līgumsods, atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, nav uzskatāms par neizdīgām nokavējuma sekām, jo prasītāja attiecīgo līgumsodu ir uzņēmusies ciest gadījumā, ja noteiktā termiņā netiek veikta procentu un/vai pamatsummas samaksa, t.i., uzņēmusies civiltiesisku sodu.

[17.2.3] Tiesa atzīst, ka šajā lietā ir izvērtējams vai kreditora aprēķinātais līgumsods ir bijis samērīgs. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka puses Aizdevuma līguma 23.punktā vienojās par līgumsoda apmēru – 30% gadā par termiņā neveiktu procentu un/vai pamatsummas maksājumu. Puses iepriekš minēto nav apstrīdējušas. Tiesai nav pamata apšaubīt Kredītoperācijas izziņā (l.l.29-30) norādīto līgumsoda aprēķinu Aizdevuma līguma darbības laikā. Prasītāja nav cēlusi iebildumus pret tajā norādīto aprēķinu. Tiesa uzskata, ka aprēķināto līgumsodu apmēri attiecībā pret konkrēto parādu, ņemot vērā nokavējuma termiņu, būtu uzskatāmi par nesamērīgiem.

[17.2.4] Tiesa uzskata, ka nav pamata lemt par prasītājas atbrīvošanu no Aizdevuma līguma darbības laikā aprēķinātā līgumsoda samaksas un attiecīgi nav pamata lemt par attiecīgā līgumsoda daļas ieskaitīšanai pamatparāda dzēšanai.

[17.3] Tiesai nav pamata apšaubīt atbildētāja AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un vēlāk SIA "Hiponia" tiesības no 2010.gada 7.septembra saņemt no prasītājas likumiskos procentus 6% gadā par neatmaksātā pamatparāda Ls 33227,99 (47276,32 EUR) lietošanu līdz Tiesneša nolēmuma izpildei, jo attiecīgās tiesības tika noteiktas ar likumīgā spēkā stājušos Tiesneša lēmumu. Kā arī lietā ņemams vērā, ka attiecīgā tiesība kreditoram tika noteikta uz likuma pamata, t.i., arī prasītājai bija jāapzinās, ka kreditoram ir tiesības un viņai ir pienākums maksāt likumiskos procentus. Tā kā prasītāja ir veikusi maksājumus mazākā apmērā, nekā to noteica Tiesneša lēmums, tad tiesai nav pamata uzskatīt, ka prasītāja ar attiecīgajiem maksājumiem būtu nomaksājusi daļu pamatparāda, kura apmērs norādīts Tiesneša lēmumā.

[17.3.1] Tas, ka atbildētājs līdz šīs prasības celšanai bija norādījis, ka tiek aprēķināts līgumsods un prasītājas samaksātie naudas līdzekļi tiek novirzīti līgumsoda dzēšanai šajā lietā nevar ietekmēt tiesas nolēmumu, jo atbildētāja tiesības saņemt no prasītājas likumiskos procentus tika noteikts ar likumīgā spēkā stājušos Tiesneša lēmumu un atbildētājs apstiprināja, ka attiecīgie naudas līdzekļi tika novirzīti likumisko procentu dzēšanai nevis līgumsoda dzēšanai.

[17.4] Tiesa secina, ka prasītājas prasība noteikt, ka laika periodā no 01.11.2008. līdz 16.11.2015. viņas veiktie un līgumsodu apmaksai novirzītie maksājumi kopsummā 11474,39 EUR ieskaitāmi ar Aizdevuma līgumu nodibināto pamatsaistību - aizdevuma atmaksas un procentu maksājumu, dzēšanai ir noraidāma.

[18] Prasītāja cēla prasību konstatēt atlikušo neatmaksāto aizdevuma pamatsummu uz 01.05.2016. 37380,62 EUR apmērā un noteikt, ka šī summa atmaksājama un procenti par tās lietošanu maksājami saskaņā ar 05.07.2007. Aizdevuma līguma Nr.115602/02 7., 8., 9., un 18.punkla noteikumiem.

[18.1] Atbildētāji AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" attiecīgo prasību neatzina, jo Aizdevuma līgums ir izbeigts ar Tiesneša lēmumu un pamatparāda apmērs nav samazinājies.

[18.2] Tiesa šajā nolēmumā jau atzina, ka nav pamata 11474,39 EUR ieskaitīšanai pamatparāda un procentu maksājumu dzēšanai, tādejādi nav pamata uzskatīt, ka atlikusī neatmaksātā aizdevuma pamatsumma uz 01.05.2016. ir 37380,62 EUR, jo pamatparāda apmērs pēc Tiesneša lēmuma pieņemšanas nav samazinājies.

[18.3] Tiesa uzskata, ka šajā lietā ir ņemams vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta atzinums lietā Nr.C13041505, SKC-18/2012, sprieduma 8.4. un 13.punktā, ka ar spēkā stājušos tiesneša lēmumu par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā, visas tiesības un saistības, kas izriet no aizdevuma līguma, tostarp tiesības saņemt līgumsodu, tika izbeigtas. Pēc lēmuma pieņemšanas, piemērojot analoģiju ar tiesas spriedumu par naudas summas piedziņu (Civilprocesa likuma 195.pants), kreditoram ir tiesības līdz lēmuma izpildes dienai saņemt procentus uz likuma pamata.

[18.3.1] Tādejādi tiesa atzīst, ka atbildētāji AS "Latvijas attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" pamatoti uzskata, ka Aizdevuma līgums ir izbeigts. 2010.gada 7.septembrī, kad stājās spēkā Tiesneša lēmums, visas tiesības un saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma tika izbeigtas. Tas, ka prasītāja un VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" pilnvarnieks noslēdza vienošanās un veica savstarpējas sarunas par parāda samaksas kārtību, neietekmē iepriekš minēto, t.i., to, ka Aizdevuma līgums tika izbeigts 2010.gada 7.septembrī.

[18.3.2] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments spriedumā lietā Nr.C35070510, SKC-95/2016 10.punktā atzina, ka visas pretenzijas saistībā ar tiesneša lēmumu par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, ciktāl tas attiecās uz aizdevuma līguma izbeigšanu un tā sakarā izpildei nodoto hipotekāro saistību, parādniekam bija jāizvirza Civilprocesa likuma 406.pantā noteiktajā kārtībā un termiņā.

[18.3.3] Tiesa konstatē, ka prasītāja Civilprocesa likuma 406.panta kārtībā bija cēlusi prasību par bezstrīdus piespiedu izpildīšanas apstrīdēšanu, bet vēlāk no prasības atteicās un tiesa izbeidza tiesvedību šajā lietā. Tādejādi uzskatāms, ka prasītāja pēc būtības nav apstrīdējusi atbildētāja pieteikuma par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pamatotību.

[18.3.4] Tiesai nav pamata uzskatīt, ka puses, noslēdzot 1.Vienošanos, 2.Vienošanos, 3.Vienošanos, būtu vienojušies par attiecīgās saistības pārjaunojumu, jo tiesa nekonstatē pušu nodomu noslēgt pārjaunojumu.

[18.4] Saskaņā ar Civillikuma 1883.pantu, tiesiskās attiecība, kas izbeigta ar spēkā nākušu tiesas spriedumu, nevar būt par izlīguma priekšmetu; bet izlīgums ir atļauts par sprieduma izpildīšanas veidu.

[18.4.1] Tiesa, ņemot vērā, ka Aizdevuma līgums tika izbeigts ar likumīgā spēkā stājušos Tiesneša lēmumu, tad tas nevar būt par izlīguma priekšmetu. Kā arī tiesai nav pamata uzskatīt, ka puses, noslēdzot 1.Vienošanos, 2.Vienošanos, 3.Vienošanos, būtu noslēgušas izlīgumu par Tiesneša lēmuma izpildīšanas veidu. Tiesa uzskata, ka noslēgtās vienošanās liecina par to, ka puses vienojās par parāda samaksas kārtību noteiktos laika periodos, bet šī vienošanās neliecina par to, ka atbildētājs būtu atteicies no tiesībām, kas tam tika piešķirtas ar Tiesneša lēmumu.

[18.5] Tiesa secina, ka prasītājas prasījums konstatēt atlikušo neatmaksāto aizdevuma pamatsummu uz 01.05.2016. 37380,62 EUR apmērā un noteikt, ka šī summa atmaksājama un procenti par tās lietošanu maksājami saskaņā ar 05.07.2007. Aizdevuma līguma Nr.115602/02 7., 8., 9., un 18.punkla noteikumiem ir noraidāms.

[19] Prasītāja ir cēlusi prasību atzīt, ka AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" ir zaudējuši tiesības iesniegt zvērinātam tiesu izpildītājam piespiedu izpildei Tiesneša lēmumu.

[19.1] Prasītāja uzskata, ka puses, noslēdzot 1.Vienošanos, faktiski ir noslēgušas izlīgumu par turpmāku no Aizdevuma līguma izrietošu saistību

izpildi.

[19.2] Tiesa šajā nolēmumā, izvērtējot prasītājas prasījumus, atzina, ka tai nav pamata uzskatīt, ka prasītāja un VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka", noslēdzot 1.Vienošanos, būtu noslēguši izlīgumu.

[19.3] Likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums ir saistošs, obligāts un izpildāms attiecīgās civillietas dalībniekiem. Turklāt tā objektīvās robežas attiecas ne tikai uz pašiem izspriestajiem prasījumiem, bet arī uz tiesas nodibinātajiem faktiem, kas pamato šos prasījumus (skat. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā, Rīga, Tiesu namu aģentūra, 2011, 439.lpp.). Spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir prejudiciāla nozīme attiecībā uz citiem spriedumiem, kuri tiek taisīti vēlāk citās civillietās. To paredz arī likuma "Par tiesu varu" 16.panta trešā daļa (likumā noteiktajā kārtībā spriedums ir saistošs tiesai, izskatot citas lietas, kas saistītas ar šo lietu).

[19.4] Tiesa, ņemot vērā iepriekš minēto, secina, ka prasītāja prasība atzīt, ka AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un SIA "Hiponia" ir zaudējuši tiesības iesniegt zvērinātam tiesu izpildītājam piespiedu izpildei Tiesneša lēmumu ir noraidāma.

[20] Prasītāja ir cēlusi prasību uzlikt atbildētājam /pers. C/ pienākumu segt pusi no 05.07.2007. Aizdevuma līguma Nr.115602/02 izpildei noteiktajiem maksājumiem.

[20.1] Atbildētājs /pers. C/ attiecīgo prasību neatzina, norādot, ka nekustamais īpašums ir atstāts prasītājai un visa saņemtā nauda tika ieguldīta tajā.

[20.2] Civillikuma 1672.pantā noteikts, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāju un atbildētāju /pers. C/ pastāv solidāras saistības, kas izrietēja no Aizdevuma līguma.

[20.3] Tiesa jau iepriekš šajā nolēmumā atzina, ka Aizdevuma līgums ar Tiesneša lēmumu ir izbeigts. Attiecīgi ir izbeigta arī kārtība, kādā solidārie aizņēmēji, saskaņā ar Aizdevuma līgumu, atmaksā aizdevumu. Tādejādi tiesa uzskata, ka prasītāja nepamatoti prasa noteikt /pers. C/ pienākumu veikt maksājumus atbilstoši Aizdevuma līgumā noteiktajai aizdevuma atmaksāšanas kārtībai.

[20.3.1] Tiesa konstatē, ka prasītāja nav cēlusi prasību pret atbildētāju /pers. C/ par savstarpējiem norēķiniem, tādejādi tiesai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu, nav pamata vērtēt vai prasītājai ir tiesības prasīt atlīdzību no kopparādnieka.

[20.4] Tiesa secina, ka prasītājas prasība uzlikt atbildētājam /pers. C/ pienākumu segt pusi no 05.07.2007. Aizdevuma līguma Nr.115602/02 izpildei noteiktajiem maksājumiem ir noraidāma.

[21] Tiesa, ņemot vērā iepriekš minēto, secina, ka prasītājas prasība noraidāma pilnīgi.

[21.1] Tiesa konstatē, ka lietā ir nesamaksāti ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi 41,44 EUR. Tā kā tiesa prasību noraida pilnīgi, saskaņā Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, attiecīgie tiesas izdevumi būtu piedzenami no prasītājs. Tiesa šajā lietā ņem vērā, ka prasītāja iepriekš tika daļēji atbrīvota no valsts nodevas par prasības pieteikumu samaksas valsts ienākumos un prasītāja ir veikusi daļēju ar lietas izskatīšanu saistītu izdevumu samaksu 7,83 EUR apmērā. Tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, atzīst, ka prasītāja ir pilnīgi atbrīvojama no nesamaksāto ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 41,44 EUR samaksu valsts ienākumos.

Rezolutīvā daļa.

Tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.pantu, 190.,193.pantu,

n o s p r i e d a:

1. Noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību pilnīgi.
    1. Noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību noteikt, ka laika periodā no 01.11.2008. līdz 16.11.2015. /pers. B/ veiktie un līgumsodu apmaksai novirzītie maksājumi kopsummā 11474,39 EUR ieskaitāmi ar 05.07.2007. Aizdevuma līgumu Nr.115602/02 nodibināto pamatsaistību - aizdevuma atmaksas un procentu maksājumu dzēšanai.
    2. Noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību konstatēt atlikušo neatmaksāto aizdevuma pamatsummu uz 01.05.2016. 37380,62 EUR apmērā un noteikt, ka šī summa atmaksājama un procenti par tās lietošanu maksājami saskaņā ar 05.07.2007. Aizdevuma līguma Nr.115602/02 7., 8., 9., un 18.punkta noteikumiem.
    3. Noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību atzīt, ka AS "Attīstības finanšu institūcija Altum", reģ. Nr.50103744891, un SIA "Hiponia", reģ.Nr.40003426895, ir zaudējuši tiesības iesniegt zvērinātam tiesu izpildītājam piespiedu izpildei Valmieras rajona tiesas 07.09.2010. lēmumu lietā Nr.3-12/1336-10.
    4. Noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību uzlikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, pienākumu segt pusi no 05.07.2007. Aizdevuma līguma Nr.115602/02 izpildei noteiktajiem maksājumiem.
2. Atbrīvot pilnīgi /pers. B/, personas kods /personas kods/, no tiesas izdevumu 41,44 EUR (četrdesmit viens euro, 44 euro centi), kas sastāv no ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem 41,44 EUR, samaksas valsts ienākumos.
3. Lietas dalībnieki spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma – 2016.gada 12.decembris, Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Tiesnesis D.Līdacis